Diplomová práce - oponentský posudek

Název: Vliv psilocybinu na mismatch negativity v serotonergním modelu schizofrenie
Autor práce: Stanislav Milotinský
Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Jan Šerek, Ph.D
Oponent: MUDr. Jan Roubal, Ph.D.
Návrh hodnocení: B-C

Celkové hodnocení:

Autorovi předkládané diplomové práce je potřeba v první řadě přiznat ocenění za odvážné uchopení kontroverzního tématu a také za poctivou snahu vypořádat se s limity, které přinášela jemu přidělená část rozsáhlejší studie (Animální a humánní serotonergní model schizofrenie: validita hodnocená pomocí qEEG a fMRI). Diplomová práce si vytyčila dva cíle: (1) zjistit, jestli psilocybinem navozený model schizofrenie vykazuje sníženou až vymizelou MMN amplitudu; a (2) zjistit, jaké osobností charakteristiky souvisí se vznikem deficitu MMN při intoxikaci psilocybinem.

V teoretické části autor zasvěceně představuje MMN a relevanci jeho souvislosti se schizofrenií. Autor poukazuje na podobnosti stavů navozených psilocybinem s pozitivními symptomy schizofrenie a na narušení procesingu. Zmiňuje ale i omezení daného modelu, především malou schopnost psilocybinu vytvářet negativní příznaky schizofrenie. Dále autor poskytuje vysvětlení pro využití uvedené modelace pro zachycení spojitostí s osobnostními charakteristikami. Autor používá dostatečné množství relevantních teoretických i výzkumných zdrojů a prokazuje schopnost pracovat s odbornou literaturou. Přes nepochybné zaujetí pro předmět výzkumu si udržuje kritický odstup a teoretické závěry formuluje opatrně, vhodně se vyhýbá přílišným generalizací. Pouze místy se nechává strhnout ambicióznosti celého projektu, což vede ke zkratkovitým tvrzením jako: „Díky tomu, že psilocybin krátkodobě modeluje psychotický stav, tak je možné experimentálně zkoumat, které osobnostní charakteristiky souvisejí se vznikem schizofrenie.“ V teoretické části práce jsem postrádal důkladnější přehled různých teorií schizofrenie.

Ve výzkumné části autor přehledně a s porozuměním jednotlivým aspektům představuje výzkumný soubor, měřící nástroje, výzkumný design i etické aspekty prezentované studie. Následně prezentuje výsledky vedoucí k zamítnutí původních dvou hypotéz. Autor (sebe)kriticky přiznává limity sekundárně analytické povahy své práce.

Nejsilnější stránkou celé diplomové práce je oddíl Diskuse. Autor se se ctí vyrovnává s faktem, že výsledky vyvracejí obě postulované hypotézy, tj. že nebyl potvrzen vliv psilocybinu na snížení MMN a nebyl nalezen signifikantní vztah mezi ani jednou osobnostní charakteristikou měřenou MMPI-2 a jejím působením na změnu MMN při intoxikaci psilocybinem. Autor důkladně rozebírá tyto závěry a nabízí zajímavé nové zjištění o destabilizaci amplitud MMN v důsledku efektu psilocybinu, které může poukazovat na moderaci účinků psilocybinu na MMN interindividuálními rozdíly. Výsledky studie autor diskutuje v souvislosti s doposud provedenými výzkumnými nálezy i s teoretickými koncepty a formuluje možné souvislosti mezi změnou amplitudy MMN a osobnostními charakteristikami. V Diskusi autor také poctivě reflektuje limity provedení studie (nevhodnost MMPI-2 pro měření zvolených osobnostních charakteristik, malá velikost vzorku, limitovaná populace s vysokým počtem odborníků na duševní zdraví). Závěrem autor navrhuje pro následující studie použít úžeji zaměřené dotazníky, které lépe zachycují předpokládané charakteristiky i ve zdravé populaci. Autor dokazuje svoji schopnost výzkumné práce a jím předkládaná studie přispívá k počínajícímu výzkumu v dané oblasti.

Celkově práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení: B-C

Silné stránky

kvalitní diskuse

zapojení do většího výzkumného projektu

přispění k počínajícímu výzkumu v dané oblasti

Slabé stránky

chybí rozpracování různých teorií schizofrenie

nekompletní informace o respondentech

Otázky pro autora diplomové práce:

Podle značně rozšířeného názoru se v případě schizofrenie nejedná o homogenní onemocnění s jednotnou etiopatogenezí. Jaký je autorův názor a jak tato problematika může souviset s výsledky prezentované studie?

Jak by autor využil poznatků získaných při prezentované studii, kdyby měl možnost sám nyní sestavit výzkumný projekt v souvislosti s původně kladenými výzkumnými otázkami?

Dne: 2016-06-06 Autor: MUDr. Jan Roubal, Ph.D.